

ren og redaksjonssjefen i det kanadiske legetidsskriftet avskjediget, sannsynligvis etter en langvarig uenighet med legeföreningen om tidsskriftets redaksjonelle uavhengighet. Der har redaksjonskomiteen satt i gang en underskriftskampanje i protest mot oppsigelsene, og med krav om at de to får jobbene sine tilbake.

Liten vekst i legemiddelomsetningen

Omsetningen av legemidler i Norge var på 16,1 milliarder kroner i 2005. Det vil si en vekst på 150 millioner fra 2004, eller en realøkning på 0,9 prosent. Omsetningsveksten er med dette lavere enn i våre naboland, melder Legemiddelindustriforeningen.

Utgifter til helseformål utgjør en stadig økende andel av de totale offentlige utgifter og legemiddelutgiftene har hatt samme veksttakt som de øvrige helseutgiftene.

Sammenlignet med OECD-landene er legemiddelkostnadene i Norge lavere enn gjennomsnittet. De siste tallene viser at legemiddelutgiftene i Norge utgjør 9,4 prosent av de offentlige hel-

seutgiftene, mens gjennomsnittet i OECD er 15,5 prosent.

Siden 1999 har prisene på legemidler inn til apotek vist en synkende tendens. Den siste syvårsperioden har legemiddelprisene i gjennomsnitt sunket med 1,8 prosent per år, mens konsumprisindeksen har hatt en gjennomsnittlig årlig økning på 1,8 prosent. Dette indikerer en gjennomsnittlig årlig realprisreduksjon på legemidler med 3,6 prosent.

Bedre kosthold men fortsatt for mye fett og sukker

Det har skjedd en positiv utvikling i det norske kostholdet, melder Sosial- og helsedirektoratet. Men fra et helsemessig synspunkt inntar vi fortsatt for mye fett, sukker og salt, og for lite matvarer som er rike på stivelse, kostfiber og antioksidanter. Norsk gjennomsnittskost inneholder tilfredsstillende mengder av de fleste næringsstoffer sett i forhold til anbefalt inntak. Innholdet av fett, særlig mettet fett, og sukker er imidlertid høyere enn ønskelig. Disse svakhetene i kostholdet medvirker til utvikling av hjerte- og karsykdommer,

kreft, overvekt, forstoppelse, galleveis sykdom, tannråte, jernmangel, benskjørhet og diabetes type 2.

Blant ungdom er inntaket av sukker betydelig høyere enn ønskelig. Det anbefales at tilsatt sukker utgjør høyst 10 prosent av energiinnholdet i kosten, mens de nasjonale kostholdsundersøkelsene viser at mellom 15 og 18 prosent av energiinntaket blant 4-, 9- og 13-åringer kommer fra slikt sukker.

Sukkervarer og leksedrikker utgjør en større andel av forbrusket utgjør enn matvaregrupper som henholdsvis frukt, grønnsaker og poteter; brød og kornvarer; meieriprodukter og egg. Norske forbrukere bruker eksempelvis tre ganger så mye penger på sukkervarer og leksedrikker som på fisk.

Likevel ser forbruket av sukkerholdig brus ut til å ha vært på sitt foreløpig høyeste nivå i 1997 med 93 liter per innbygger. Omsetningen av brus har minsket betydelig de siste årene, og var i 2003 og 2004 henholdsvis 85 og 79 liter per innbygger per år.

TILBAKEBLIKK

1906 Amerikanske honorarer

Da det maaske kan interessere meddeles her nogle honorarer modtagne af tandlæger i Amerika. Det største er saavidt vides dr. Youngers på 7 000 dollars (kr. 26 110.00) for behandling av pyorrhæa alveolaris. Dr. Garretson modtog for en obturator 3 500 dollars (kr. 13 055.00)... Disse tal viser tydelig, at vore kolleger har forstaaelsen af sine arbeiders værdi, og at patienterne ligeledes har fuld respekt for tandlægens gjerning.

April 1906, 5te hefte

1956 For og mot bruken av fluor

Tomod Mørch, den gang ansatt ved Odontologisk Forskningsinstitutt,

drøfter i en artikkel forskjellige tilførselsmåter av fluor: vannfluoridering, fluor i andre vehikler, pensling med fluor og fluor i tannpasta. Han konkluderer slik: «Selv om lokal applikasjon er tidsrøvende og medfører relativt store utgifter, er det nærliggende å anta at denne administreringsmåte burde ha betingelser for å være skikket for norske forhold, spesielt i områder hvor tilførsel per os er vanskelig å gjennomføre. På grunn av denne aktualiteten er grunnlaget for lokal applikasjon tatt opp til undersøkelse ved Odontologisk Forskningsinstitutt.» Fluor i tannpasta har han ikke tro på og avslutter artikkelen: «På nåværende tidspunkt synes det berettiget å stille seg meget skeptisk til fluorering av tannpastaer.»

Mai 1956, hefte V

1996 Generalen

Tidendes objekt, generalsekretær Eivind Karlsen, fyller 60 år 24. april. Det kunne være på tide med noen avsløringer. Men det ser ikke lovende ut. Alltid behersket, alltid med «kontoret» ved siden av seg, en 50 cm tykk dokumentveske. Den står ikke ved senga om natta, men på stua, bedyrer han. Den er samvittigheten hans. Er det noen forskjell på fritid og arbeidstid? Han bekrefter det vi allerede vet: Generalsekretærstillingen i Tannlegeforeningen er ikke en jobb, det er en livsstil.

April 1996, nr. 5

